

Entrevista a Oriol Calvo Vergés

BERNAT CALVO

Entrevistem l'Oriol Calvo Vergés (Argentona, 1960), historiador de formació, antropòleg cultural de vocació i museòleg de professió. Des del 1986 és director del Museu del Càntir d'Argentona, tot i que fins l'any 1991 va combinar la feina de gestor cultural amb la de pianista, des d'aleshores, i actualment, es dedica en exclusiva a la gestió cultural, principalment en el Museu del Càntir.

És coautor del catàleg *Imatges del Càntir* i autor de la *Guia del Museu del Càntir d'Argentona*, a més d'escriure diversos articles a revistes sobre temes de ceràmica, patrimoni cultural i temes locals.

Va participar a la fundació del Centre d'Estudis Argentonins i l'any 2007 intervé activament en la creació de l'Associació Espanyola de Ciutats de la Ceràmica (AECC), que es constitueix a Argentona i del qual n'és gerent des del 2008.

-Ja fa 25 anys que estàs al capdavant del Museu del Càntir, com era quan hi vas arribar?

Era un museu bastant diferent a l'actual, es va iniciar gràcies a la tasca voluntària dels Amics d'Argentona i altres benefactors, però al ser un museu fet exclusivament des del voluntariat, hi havia els problemes típics d'aquests centres, com són la falta d'exposicions temporals i una deficient senyalització de l'exposició permanent, una museografia caducada i un excés de càntirs exposats, no hi havia una bona documentació de les peces. Per tant, calia millorar molts aspectes del que teníem.

Abans el museu només obria en caps de setmana i, en els mesos

que no eren d'estiu, hi venia poca gent, excepte algunes visites en grups. Les activitats se centraven a l'estiu, amb el concurs de ceràmica i la Festa del Càntir. Així, la meua feina els primers anys va ser resoldre aquests problemes: dinamitzar el museu, organitzar i millorar la documentació de les peces, engrandir els fons, millorar la col·lecció permanent i seleccionar-ne les millors peces per a exposar. També vàrem iniciar els cursos de ceràmica i vam redactar el projecte del nou museu, que no va veure la llum fins a l'any 2000.

A més, voldria ressaltar que vaig entrar jo sol fent mitja jornada, i actualment a la plantilla som 4 persones a jornada completa, amb la qual cosa podem fer moltes més activitats internes i externes del museu.

-Fins a quin punt va ser important la figura d'en Jaume Clavell en els inicis del Museu del Càntir?

Va ser fonamental. Ell va ser-ne el factòtum: va pensar i crear el museu juntament amb els Amics d'Argentona, i els 300 primers càntirs de la col·lecció els va donar ell. L'Ajuntament tenia l'edifici de Can Moió (actual Casa Gòtica) i no sabia què fer-ne, i gràcies a en Jaume Clavell es va destinar a albergar el Museu del Càntir. Primer el van portar els Amics del Museu, fins que l'any 1984, es va crear el Patronat Municipal, que va passar a gestionar el museu i les activitats que se'n derivaven.

-Com vas entrar a treballar com a director del museu?

Vaig entrar-hi per oposició quan es va convocar la plaça de director, en un principi per a

dedicar-hi mitja jornada. Fins aleshores, el museu no m'havia cridat gaire l'atenció, però sí tot allò referent a l'art popular, així que em va semblar una feina interessant. Com que jo, aleshores, donava classes d'anglès a Mataró, i aquesta no era la meua vocació, vaig decidir presentar-me a les oposicions i les vaig passar competint amb tres candidats més. Segurament dels quatre era el que tenia el perfil més de museòleg, per la meua formació postuniversitària al Museu Etnològic de Barcelona i al Museu de Mataró, i això crec que va pesar al tribunal que em va valorar. Així doncs, l'1 de febrer del 1986 començava a exercir les meves funcions de director al museu d'Argentona.

-Has exercit altres funcions a part de la de Director del Museu del Càntir?

Sí, des que vaig començar a treballar al museu fins al 1991 vaig combinar professionalment la feina de direcció del museu amb la música, i del 1991 fins al 2001 vaig ser en certa manera el tècnic de cultura de l'Ajuntament d'Argentona, ja que el regidor de cultura d'aleshores, en Josep Cloufent, m'ho va demanar. I, de fet, ja abans m'encarregava *de facto* de fer aquesta feina, ja que portàvem des del museu la tasca d'organitzar moltes activitats culturals del municipi. Ho vaig portar de forma totalment informal, ja que aleshores no existien ni la figura de tècnic de cultura ni els administratius destinats a cultura. Ho vaig fer com a director del Museu del Càntir, com una tasca més dins les meves funcions al capdavant del museu. Puc dir, però, que a part de la feina que em suposava això, m'ho vaig passar

molt bé i es van poder fer moltes coses i, de fet, fins al 2005 no vaig deixar temes com els de patrimoni cultural.

Va ser en aquella època quan es va posar en marxa les temporades de teatre, música i dansa (amb en Lluís Llach, Dagoll-Dagom, la Fura dels Baus, Els Comediants, Pepe Rubianes i molts altres grans artistes), que van revitalitzar la Sala, ja que aleshores feia molts anys que no s'obria i es volia tirar a terra i ara, mira, penso que s'ha mantingut gràcies a aquesta activitat cultural, que li ha donat una excusa per a seguir vivint. A més, també es va aconseguir reprendre el Premi Burriac, es creà la Ruta Modernista Puig i Cadafalch Mataró-Argentona, es va endreçar l'arxiu històric, que estava realment malament, es va reprendre el cinema, vam fer més de 15 publicacions sobre temes locals i es van iniciar les jornades de dansa, que eren un referent a nivell de país i moltes activitats més que seria llarg d'esmentar.

-Què caracteritza avui en dia al Museu del Càntir front d'altres museus de la comarca?

El Museu del Càntir sempre ha estat singular des dels seus inicis a causa del seu caràcter monogràfic (pràcticament l'únic en la seva especialitat), cosa que el distingia dels museus locals del moment. Això va fer que alguns d'aquests comencessin a especialitzar-se en veure que era l'única manera de tenir més visibilitat. A més, la creació de la Fira Internacional de Ceràmica i Terrissa l'any 1991 ens va donar un èxit impressionant, projectant la imatge del museu i de la nostra vila a nivell internacional, esdevenint un referent inqüestionable en el camp de la ceràmica.

També caracteritza el museu el seu alt nombre d'activitats i, sobretot, el seu alt grau d'autofinançament, que arriba al 75 per cent, mentre que a la majoria de

Oriol Calvo rebent la felicitació del Sr. Pep Masó
Foto: Adrià Calvo

museus municipals de la província de Barcelona aquesta xifra es queda al 25 per cent (per tant, estem molt poc subvencionats i vivim molt dels ingressos generats per la venda del càntir de l'any, productes de la botiga del museu, quotes d'alumnes del taller de ceràmica i ingressos per altres activitats). Però, és clar, aquest alt nivell d'autofinançament també té la seva part negativa, ja que ens fa vulnerables quan les vendes de càntirs baixen, ja que ens en ressentim i ens genera problemes econòmics. Finalment, vull destacar l'Escola de Ceràmica del Museu, que és l'única del Maresme, té gran renom i, a més, s'autofinança.

-Quins altres càntirs, a part dels quatre exemplars de Picasso que teniu, destacaries del museu?

Doncs destacaria els que ens han costat més d'obtenir per la seva antiguitat, com són càntirs de l'edat de bronze (1.200 – 800 a de C.) o el centenar llarg de càntirs de volta deixats pel Museu de Ceràmica de Barcelona, que abasten el període que va dels segles XIII al XVIII.

-Quins són els reptes a

curt termini per al Museu del Càntir?

Són de caire econòmic, ja que cada cop costa més autofinanciar-se, crec que les administracions públiques i, en especial, l'Ajuntament d'Argentona, que és titular del Museu del Càntir, hi haurien de posar més diners per tal de garantir la seva viabilitat. A banda d'això, el gener proper canviarem l'exposició monogràfica del primer pis, després de tres anys d'exposar la dels Càntirs Bestials (amb forma d'animal). La nova mostra estarà dedicada als càntirs figuratius valencians, que són realment vistosos i divertits.

-I a llarg termini?

Està previst que s'ampliï el museu pel local que tenim del Carrer Sant Ferran, creant una sala permanent per a la ceràmica contemporània, ja que el museu no només ha de mirar el passat, també ha d'apostar pel present i el futur de la ceràmica, fins i tot en les seves col·leccions. A més, allà també hi aniran les oficines del museu i una sala d'actes per a fer-hi activitats i les peces de reserva. No sé si ho podrem encabir tot en el nou local, del qual encara s'ha de fer el projecte arquitectònic.